

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Aika 27.11.2023, klo 13:00 - 16:51

Paikka Raatihuone, Punainen sali

Käsitellyt asiat

§ 472 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

§ 473 Pöytäkirjan tarkastus

§ 474 Valtuuston päätösten täytäntöönpano

§ 475 Väestökatsauskeskustelun yhteenveto (kehittämiskokousasia)

§ 476 Asemakaavoitusohjelman 2024-2028 lähetekeskustelu (kehittämiskokousasia)

§ 477 Tampereen kaupunkikonsernin maankäytön toteuttamisen ja investointien pitkän aikavälin suunnitelman 2024–2038 valmistelun tilannekatsaus (kehittämiskokousasia)

§ 478 Keskustan liikennejärjestelmäsuunnitelman tilannekatsaus (kehittämiskokousasia)

§ 479 Tampereen kaupunkiseudun rakennesuunnitelma 2040+

§ 480 Lautakuntien ja jaostojen ym. sekä viranhaltijoiden ym. päätösten otto-oikeus

§ 481 Tiedoksi merkittävät asiat

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Saapuvilla olleet jäsenet

Kummola Kalervo, puheenjohtaja
Lyly Lauri, 1. varapuheenjohtaja, poistui 16:42
Jussila Anne-Mari, 2. varapuheenjohtaja
Kaleva Lassi, 3. varapuheenjohtaja
Haapa-aho Olga, varajäsen, saapui 15:32
Järvinen Matti, varajäsen, poistui 16:42
Kaivonen Kirsi
Krasniqi Brigita, poistui 15:31
Markkanen Jouni
Raevaara Arne
Rokosa Inna
Stenhäll Jaakko
Taina Anneli
Tapio Mitja

Muut saapuvilla olleet

Järvenpää Elina, valtuuston 1. vpj.
Mustakallio Jaakko, valtuuston 2. vpj.
Aaltonen Mikko, valtuuston 3. vpj., poistui 15:31
Salmi Pekka, apulaispormestari
Yli-Rajala Juha, konsernijohtaja, esittelijä
Kannonlahti Katja, viestintäjohtaja
Klami Laura, lakiasiainjohtaja, sihteeri
Nikkilä Elina T, hallintosihteeri, pöytäkirjanpitäjä
Dündar-Järvinen Aila, valtuustoryhmän pj., poistui 16:45
Pursiainen Sirpa, valtuustoryhmän pj., poistui 16:45
Priimägi Oliver, nuorisovaltuuston edustaja, poistui 16:45
Linnamaa Reija, strategiajohtaja, saapui 13:10, poistui 13:40
Ahlgrén-Holappa Johanna, kaupunkitietopäällikkö, saapui 13:10, poistui 13:40
Nurminen Mikko, johtaja, saapui 13:10, poistui 16:45
Rantanen Teppo, johtaja, saapui 13:10, poistui 16:44
Männikkö Jukka, talousjohtaja, saapui 13:10, poistui 15:56
Karppinen Elina, asemakaavapäällikkö, saapui 13:41, poistui 15:30
Lindfors Jukka, suunnittelujohtaja, saapui 13:41, poistui 16:45
Ekholm Virpi, kiinteistöjohtaja, saapui 15:32, poistui 15:56
Väänänen Anna-Maija, controller, saapui 15:32, poistui 15:56
Tenhunen Tero, hankejohtaja, saapui 15:56, poistui 16:45
Marttila Antti, toimitusjohtaja, saapui 15:56, poistui 16:45

Poissa

Hanhilahti Vilhartti
Nurminen Ilmari, valtuuston pj.
Helimo Matti, apulaispormestari
Sasi Ilkka, apulaispormestari

Allekirjoitukset

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Kalervo Kummola
Puheenjohtaja

Laura Klami
Sihteeri

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty

Inna Rokosa

Jaakko Stenhäll

muut allekirjoittajat

Elina T Nikkilä
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirjan nähtävänäolo

Yleisesti nähtäville 5.12.2023 www.tampere.fi

Elina T Nikkilä, hallintosihteeri

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

§ 472

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Päätösehdotus oli

Todetaan kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

§ 473

Pöytäkirjan tarkastus

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Päätösehdotus oli

Pöytäkirjantarkastajiksi valitaan Inna Rokosa ja Jaakko Stenhäll (varalle Anneli Taina ja Mitja Tapio).

Perustelut

Pöytäkirja on tarkastettavana ja sähköisesti allekirjoitettavana viimeistään maanantaina 4.12.2023.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

§ 474

Valtuuston päätösten täytäntöönpano

TRE:440/00.00.03/2023

Valmistelija / lisätiedot:
Klami Laura

Valmistelijan yhteystiedot

Hallintosihteeri Elina T Nikkilä, puh. 040 801 6102, etunimi.t.sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Lakiasiaainjohtaja Laura Klami, puh. 040 543 2285, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Yli-Rajala Juha, Konsernijohtaja

Päätösehdotus oli

Valtuuston 20.11.2023 kokouksen täytäntöönpanolistan mukaiset toimeenpanoehdotukset hyväksytään.

Liitteet

1 Valtuuston päätösten täytäntöönpanolista 20.11.2023

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

§ 475

Väestökatsauskeskustelun yhteenveto (kehittämiskokousasia)

TRE:5155/00.01.03/2023

Valmistelija / lisätiedot:

Linnamaa Reija

Valmistelijan yhteystiedot

Kaupunkitietopäällikkö Johanna Ahlgrén-Holappa, puh. 044 431 4159, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Lakiasiaainjohtaja Laura Klami, puh. 040 543 2285, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Yli-Rajala Juha, Konsernijohtaja

Päätösehdotus oli

Väestökatsauskeskustelun yhteenveto merkitään tiedoksi.

Tampereen voimakkaan väestökasvun jatkumiseen varaudutaan kaupunkiympäristön kehittämisen osalta arvioimalla asemakaavoituksen riittävyttä ja investointien tasoa aktiivisesti. Suunnittelun pohjana olevaa väestökasvutavoitetta muutetaan tarvittaessa.

Kokouskäsitely

Kaupunginhallitus myönsi läsnäolo- ja puheoikeuden strategijohtaja Reija Linnamaalle, johtaja Mikko Nurmiselle, johtaja Teppo Rantaselle, talousjohtaja Jukka Männikölle sekä kaupunkitietopäällikkö Johanna Ahlgrén-Holapalle. He olivat läsnä kokouksessa asian käsittelyn aikana.

Perustelut

Tampereen kaupungin kasvu on ollut vahvaa erityisesti vuonna 2022 ja vuoden 2023 aikana. Mikäli kasvu jatkuu voimakkaana myös tulevina vuosina, saavutetaan 300 000 asukkaan määrä aiemmin kuin nykyisessä väestösuunnitteessa on ennakoitu.

Kaupunginhallituksen kehittämiskokous käsitteli 30.10.2023 laajaa väestökatsausta, jossa erityisisältönä olivat muuttajaprofiilit Tampereella ja kuusikkokunnissa. Keskustelussa pureuduttiin nykyisen voimakkaan väestönkasvun vaikutuksiin ja siihen, millaiseen kasvuun ja sen seurauksiin tulisi varautua tulevaisuudessa. Keskustelussa nousi esiin erilaisia näkökulmia ja myös lisäselvitystarpeita. Tästä syystä kehittämiskokoukselle tuodaan vielä käsiteltäväksi yhteenveto ja johtopäätökset käydystä keskustelusta.

Kaupunginhallituksen keskustelussa korostettiin väestönkasvun jatkumiseen varautumista. Lyhyellä aikavälillä ennakoitua suurempaan

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

kasvuun on mahdollista vastata nykyisen ja tulevan tonttivarannon sekä investointien puitteissa. Tonttivarannon ja investointien tason riittävyttä on tarkoitus arvioida aktiivisesti ja suhteuttaa väestönkasvuun. Suunnittelun pohjana olevaa väestönkasvutavoitetta muutetaan tarvittaessa.

Keskustelussa kiinnitettiin huomiotta kasvun hallinnan keinoina myös segregaaation ehkäisyyn, korkeakoulutettujen, vieraskielisten ja perheiden pitovoimaan sekä hyvän maineen ylläpitoon ja vahvistamiseen. Näihin teemoihin on käynnissä tai käynnistymässä toimenpiteitä.

Keskustelussa toivottiin myös väestönkasvun osatekijöiden lisäanalysointia ja muuton syiden selvittämistä. Tampereen kaupunki on mukana suurten kaupunkien, Kuntaliiton ja Aalto-yliopiston hankkeessa, jonka yhtenä tavoitteena on saada maahanmuuttajista tarkempaa analyysiä ja Tilastokeskuksen normaalia tilastotuotantoa nopeammalla aikajänteellä. Tampere on jo aiemmin selvittänyt myös opiskelijoiden pito- ja vetovoimatekijöitä melko laajalla aineistolla.

Tiedoksi

Johanna Ahlgrén-Holappa

Liitteet

1 Khkeko 27.11.2023 Väestökatsauskeskustelun yhteenveto

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

§ 476

Asemakaavoitusohjelman 2024-2028 lähetekeskustelu (kehittämiskokousasia)

TRE:5592/10.02.01/2023

Valmistelija / lisätiedot:

Nurminen Mikko

Valmistelijan yhteystiedot

Asemakaavoituspäällikkö Elina Karppinen, puh. 040 800 4908, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Lakiasiaainjohtaja Laura Klami, puh. 040 543 2285, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Yli-Rajala Juha, Konsernijohtaja

Päätösehdotus oli

Vuosien 2024-2028 asemakaavoitusohjelman jatkovalmistelua ohjaava lähetekeskustelu merkitään tiedoksi.

Kokouskäsitely

Kaupunginhallitus myönsi läsnäolo- ja puheoikeuden johtaja Mikko Nurmiselle, johtaja Teppo Rantaselle, asemakaavoituspäällikkö Elina Karppiselle, suunnittelujohtaja Jukka Lindforsille sekä talousjohtaja Jukka Männikölle. He olivat läsnä kokouksessa asian käsittelyn aikana.

Brigita Krasniqi ja Mikko Aaltonen poistuivat päätöksenteon jälkeen.

Perustelut

Asemakaavoitusohjelma laaditaan vuosittain ohjelmoimaan strategisesti merkittävien asemakaavojen laatimista Tampereen kaupungissa seuraavan viiden vuoden aikana. Kaavoitusohjelman yhteydessä laaditaan myös kohdekortit, joissa kuvaillaan tarkemmin kunkin asemakaavan tavoitteita ja suunnittelussa erityisesti huomioitavia asioita.

Asemakaavoitusohjelman päivitystä on valmistelu yhteistyössä mm. Tampereen kaupungin palvelualueiden viranhaltijoiden yhteistyönä. Ohjelmaluonnosta käsiteltiin Strategisen maankäytön työryhmässä 10.10.2023 ja Palveluverkko, investoinnit ja maankäyttö -ryhmässä 2.11.2023. Kaavoitusohjelma ja kohdekortit ovat liitteenä.

Tavoitteena on ollut tehdä aiempia vuosia kevyempi päivitys 2/2023 hyväksyttiin kaavoitusohjelmaan. Vuosien 2024-2028 kaavoitusohjelman lähtökohtina ovat kaupunkistrategiassa Tekemisen kaupunki asetetut tavoitteet kestävän kasvun ja arjen sujuvuuden vahvistamisesta sekä luonnon monimuotoisuuden ja kaupunkivihreän parantamisesta. Tampereella on viimeisen viiden vuoden aikana kaavoitettu

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

asuinrakentamista vuosittain keskimäärin noin 256 000 k-m². Asumisen tonttivaranto on noin 1 180 000 k-m², mikä vastaa noin 4 vuoden varantoa. Muun käyttötarkoituksen tonttivarantoa on noin 2 525 000 k-m², josta yritystonttien kaavavarantoa noin 2 182 000 k-m². Kaavavaranto sisältää sekä kaupungin että muiden maanomistajien omistamat tontit. Omakotitonttien kaavavarantoa on noin 150 kappaletta. Hyvän varannon ansiosta Tampereen kaupunki pystyy vastaamaan erilaisiin kasvun tarpeisiin.

Valmistellussa asemakaavoitusohjelmassa varaudutaan edelleen vastaamaan tulevilla viisivuotiskaudella vuosittaiseen väestönkasvun tavoitteeseen ja sen edellyttämiin työpaikkojen sekä palvelu- ja viherverkon tarpeisiin. Vuosien 2024-2028 kaavoitusohjelma sisältää asuntokerrosalaa yhteensä 1 523 000 k-m² ja muuta kerrosalaa 551 300 k-m². Tampereen kaupungin strategian mukaisesti yhdyskuntarakennetta tiivistetään kaavoittamalla yli 80 prosenttia asuinkerrosalasta yleiskaavan mukaisiin keskuksiin ja joukkoliikennevyöhykkeille; tälle kasvun vyöhykkeelle sijoittuu 79 prosenttia kaavoitusohjelman kohteiden asuntokerrosalasta ja 89 prosenttia muusta kerrosalasta. Uudet pientaloalueet Ojalassa ja Nurmi-Sorilassa sijoittuvat kasvun alueen ulkopuolelle, mutta vastaavat kaupungin tavoitteeseen asumisen monimuotoisuudesta ja pientaloasumisen tonttien lisäämisestä. Ohjelman viimeisten vuosien 2027-2028 mitoitus antaa mahdollisuuden tuleville uusille avauksille.

Kaavoitusohjelman laadinnassa on huomioitu tavoitteellisen määrän ja sijainnin toteutuminen sekä monipuolisen asuntotuotannon, palvelujen ja työpaikkojen määrän kasvun mahdollistaminen. Ohjelmassa on huomioitu monimuotoinen asuminen sekä asumis- että hallintamuotojen osalta. Kohteiden sijoittumisella pyritään varmistamaan kohtuuhintaisen asuinrakentamisen edellytykset. Lisäksi tontin luovutuksen yhteydessä on mahdollista vaikuttaa positiivisesti alueiden sosiaaliseen kestävyYTEEN esim. uudistuotannon hallintamuotojen, asuntojakauman ja talotyyppien avulla. Laajempia omakotialueita suunnitellaan ohjelmakaudella Ojalaan, Nurmi-Sorilaan ja Vuoreksen eteläosaan. Asemakaavojen aikataulutuksessa on huomioitu suunnittelun ja toteutuksen resurssointi sekä kustannusten osalta Palveluiden, asumisen, liikenteen ja maankäytön pitkän aikavälin toteutusohjelma (PALM).

Asemakaavoja laaditaan turvaamaan virkistysverkoston ja palvelurakenteen kehittäminen, kaupungin strategisten projektien toteuttaminen ja rakennetun ympäristön kehittäminen. Lisäksi laaditaan asemakaavoja korttelirakenteen täydentämiseksi sekä muita kaupungin ja yksityisten maanomistajien hankkeita kaavoitusohjelman kohteiden valmistelun yli jäävillä resursseilla.

Tampereen pitovoiman parantamiseksi asemakaavojen laadinnassa huomioidaan fyysisten perustarpeiden ratkaisun lisäksi asukkaiden koettua hyvinvointia ja tyytyväisyyttä lisääviä tekijöitä kuten identiteetti, yhteenkuuluvuus, paikkaan liittyvät siteet ja perinteet, sujuvat

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

arkikokemukset tai paikkaan samaistuminen. Viherkerroin-työkalua hyödyntämällä turvataan kaupunkivihreä myös korttelialueilla. Täydennysrakentaminen kestävä kasvun vyöhykkeelle, jossa sijaitsevat myös monet rakennetun kulttuuriympäristömme arvot, ja ympäristöhäiriöt: melu, värinä sekä pilaantuneet maat, tuovat oman haasteensa Tampereen kaavoitukselle.

Suurimpia kaavoitusohjelman kohteita sijoittuu sekä kaupungin että yksityiselle maalle. Kehitettyjen sopimuskäytäntöjen myötä yhä useampi laaja asemakaava sisältää tarkoituksenmukaisesti sekä yksityisen että kaupungin omistamaa maata. Sopimusohjaus mahdollistaa osaltaan kaupungin asunto- ja maapoliittisten linjausten toteuttamisen ja tontinluovutuksen tonttivarannon riittävyyden. Kaavoitusohjelman toteutuksessa otetaan huomioon Hiilineutraali Tampere 2030 ja Arkkitehtuuriohjelman linjaukset. Asemakaavoitusohjelmassa on esitetty 54 yhdyskuntarakenteen kehittämisen kannalta keskeistä asemakaavoituskohdetta. Työohjelmassa on tällä hetkellä lisäksi myös yli 120 muuta asemakaavaa, joita valmistellaan käytettävissä olevien resurssien mukaan. Yksityisten kaavahakemusten pohjalta valmisteltaviin täydennysrakentamisen ja omakotitonttien asemakaavojen valmisteluun on uusien rekrytointien ansiosta mahdollista suunnata resursseja aiempia vuosia enemmän.

Asemakaavoitusohjelman mukaan keskustan kehitystä edistetään mm. asemakaavoittamalla Asemakeskuksen ja Sorin alueita suunnittelukilpailuiden pohjalta.

Kaupunkirakenne täydentyy merkittävästi tulevan raitiotien varrella Teiskontien hankekorin kokonaisuudella. Uusi kaupunginosa mahdollistaa tiiviin ja laadukkaan raitiotiehen tukeutuvan kaupunkiympäristön.

Hiedanrannan yleissuunnitelman valmistumisen jälkeen on käynnistetty alueen asemakaavojen laatiminen Hiedanrannan tehdasrakennuksesta ja sen läheisistä asuinkortteleista sekä liikenneverkollisista ratkaisuksista alkaen. Sen jälkeen asemakaavoitus jatkuu kaupallisen keskustan, koulun sekä tehtaan ja kartanon alueista. Lielahden alueelle laaditaan asemakaavamuutoksia vaiheleiskaavan valmistelun yhteydessä laaditun yleissuunnitelman pohjalta.

Asuinalueiden kaavoituksessa tavoitteena on laadukas ja yhteisöllinen asuinalue, jolla monipuoliset palvelut ja virkistysalueet ovat helposti saavutettavissa. Kaupunkipuulinjaus, viherkerrointyökalu ja kasvikkatolinjaus mahdollistavat kaupunkivihreän lisäämisen uudellakin tavalla rakennetussa ympäristössä. Asumisen keskeisiä kohteita ovat Niihaman, Hervannan pohjoisosan, Hiedanrannan ja Härmälän alueet. Laajempia pientaloalueita sijoittuu ohjelmakaudella mm. Ojalaan ja Nurmi-Sorilaan. Sekoittunutta asumisen, kaupan ja toimitilojen aluetta kaavoitetaan mm. Hiedanrantaan ja keskustaan Asemakeskuksen yhteyteen. Kaupunkirakenteen täydentäminen keskustassa, aluekeskuksissa ja asuinalueilla on vuosittain merkittävä

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

täydennysrakentamisen keino. Yksityisten tonttien kehittäminen tapahtuu hankekehittäjän kanssa yhteistyössä laadulliset näkökulmat huomioiden. Kortteleiden täydennysrakentaminen edistää alueiden elinvoimaisuuden kasvamista.

Yritystontti- ja toimitilatarjonnan kasvulle luodaan edellytykset kaavoittamalla ohjelmakaudella rakentamista Lahdesjärvelle ja Linnainmaalle.

Kaupunginhallituksen kehittämiskokouksen lähetekeskustelun pohjalta työstetty ohjelma tulee seuraavassa vaiheessa kaupunginhallituksen hyväksyttäväksi.

Tiedoksi

Elina Karppinen

Liitteet

1 Kh 27.11.2023 Kaavoitusohjelma 2024-2028

2 Kh 27.11.2023 Asemakaavoitusohjelman kohdekortit 2024-2028

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

§ 477

Tampereen kaupunkikonsernin maankäytön toteuttamisen ja investointien pitkän aikavälin suunnitelman 2024–2038 valmistelun tilannekatsaus (kehittämiskokousasia)

TRE:5603/10.00.02/2023

Valmistelija / lisätiedot:
Männikkö Jukka

Valmistelijan yhteystiedot

Talousjohtaja Jukka Männikkö, puh. 050 576 7539, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Lakiasiaintoiminnan johtaja Laura Klami, puh. 040 543 2285, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Yli-Rajala Juha, Konsernijohtaja

Päätösehdotus oli

Tampereen kaupunkikonsernin maankäytön toteuttamisen ja investointien pitkän aikavälin suunnitelman 2024–2038 valmistelun tilannekatsaus merkitään tiedoksi.

Kokouskäsitely

Olga Haapa-aho saapui kokoukseen tämän asian käsittelyn alkaessa.

Kaupunginhallitus myönsi läsnäolo- ja puheoikeuden talousjohtaja Jukka Männikölle, johtaja Mikko Nurmiselle, johtaja Teppo Rantaselle, kiinteistöjohtaja Virpi Ekholmille sekä controller Anna-Maija Väänäselle. He olivat läsnä kokouksessa asian käsittelyn aikana.

Perustelut

Konsernin maankäytön toteuttamisen ja investointien pitkän aikavälin suunnitelma (PALM) on osa kaupungin talous- ja strategiaproessia. PALM-raportissa (palvelut, asuminen, liikenne, maankäyttö) on kerätty yhteen Tampereen kaupunkikonsernin maankäytön toteuttamisen ja investointien 15 vuoden suunnitelmat. PALM-suunnitelma koostuu maankäytön toteutus suunnitelmasta sekä tähän pohjautuvista investointisuunnitelmista vuosille 2024–2038. PALM-suunnitelmassa esitetään alustavia investointisuunnitelmia 15 vuoden ajanjaksolle, jolloin se antaa kokonaiskuvan investointitarpeista pitkälle aikavälille. PALM-raportoinnin yhteydessä kerätään lisäksi yhteen koko kaupunkikonsernin pitkän aikavälin investointitavoitteet.

Investointien tarkempi suunnittelu seuraaville neljälle vuodelle tehdään vuosittain talousarvio- ja taloussuunnitteluprosessissa. Talousarviossa 2024 esitetään investointikattoa tuleville investoinneille, mutta sen suuruudesta ei ole toistaiseksi päätöstä.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

PALM-työn rinnalla laaditaan palvelumallityöhön pohjautuvat kaupunkitasoiset palveluverkkoselvitykset ja selvitetään toiminnalliset yhteistyömahdollisuudet tilojen käytössä palveluita järjestävien toimialojen kesken. Kaupunginhallituksen ohjaavaa roolia talonrakennushankkeiden osalta on korostettu. Kaupunginhallitus käsittelee yli 10 milj. euron talonrakennushankkeiden tarveselvitykset ja hyväksyy kaupungin palvelumallin.

PALM-suunnitelman taustalla ovat mm. kaupunkistrategiassa asetetut kaupungin kasvua, kaupunkirakennetta sekä taloutta koskevat tavoitteet. PALM-työssä korostetaan palvelujen, asumisen, liikenteen ja maankäytön yhteensovittamista. PALM-suunnitelman osana laadittavan maankäytön toteutussuunnitelman tavoitteena on taloudellinen ja tasapainoinen pitkän aikavälin kaupunkirakenteen kehitys painopisteen ollessa joukkoliikenteen laatukäytävien läheisyydessä sekä muutoinkin kaupungin veto- ja pitovoiman ylläpito ja kehittäminen.

Muuttoliike Tampereelle ja asuinrakentamisen kohteiden valmistuminen ovat olleet korkeita vuonna 2023. PALM-työn laidinnassa on varauduttu strategian mukaista (keskimäärin 3 000 asukasta vuodessa) suurempaan kasvuun suunnitelmakauden alussa ja lyhyellä aikavälillä ennakoitua suurempaan kasvuun pystytään vastaamaan tonttivarannolla ja suunnitelluilla investoinneilla. Suunnittelun pohjana olevaa väestönkasvutavoitetta tarkennetaan tarvittaessa. Asemakaavoituksen, tonttivarannon ja investointien tason riittävyttä arvioidaan aktiivisesti ja suhteutetaan väestönkasvuun.

PALM-suunnitelma perustana on rakentamisen jakautuminen usealle alueelle ja niiden toteuttaminen rinnakkain. Tällöin pystytään tarjoamaan useita erilaisia kohteita asukkaille ja rakentajille. Joidenkin tulevien kohteiden ajoitus tulee todennäköisesti muuttumaan ennakoidusta suunnittelutyön edetessä. Investointisuunnitelmassa on taloussuunnitelmavuosien jälkeen edellisvuosia korkeampi investointitarpeiden taso.

Todennäköisesti talousarvio- ja taloussuunnitteluvuosien jälkeisille vuosille ajoitettujen hankkeiden aloituksista osa myöhentyä esim. tavoiteasettelun muutosten, kaavoituksen edellyttämien selvitysten, vaadittavien sopimusten ja neuvottelujen vuoksi. Mikäli ajoituksessa tulee muutoksia, tarkastellaan kustannus- ja tuottovaikutusten lisäksi vaikutuksia mm. palveluverkkoon, tasapainoiseen väestökehitykseen ja kohtuuhintaisen asuntotuotantoon.

Asukasluvultaan ja kustannuksiltaan merkittävimpiä tulevia asuntorakentamisen kohteita ovat asemakeskus, Hiedanranta, Särkänniemi ja Viinikanlahti. Muita suurempia täydennysrakentamisen alueita ovat mm. Haukiluoma-Tesoma, Hervanta, Kaleva-Hakametsä sekä Lakalaiva-Peltolampi. Pientalotonttitarjontaa tulee erityisesti Nurmi-Sorilaan, Ojalaan ja Västringinmäkeen. Lisäksi kaupunki pyrkii etsimään pientaloille täydennysrakentamiskohteita kaupunkirakenteen sisältä sekä

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

mahdollistamaan myös erilaisia asumisen ideoita ja innovaatioita, jotka tarjoavat uudenlaisia asumisvaihtoehtoja Tampereella.

Työpaikka-alueiden rakentamisessa työpaikkojen määrän kannalta keskeisimpiä alueita ovat ns. sekoittuneet kohteet: keskusta ja aluekeskukset. Lisäksi erillistä yritystontteja on tarjolla eri puolilla kaupunkia. Ylipäätään kaupunki pyrkii löytämään tarkoituksen mukaisia ratkaisuja eri toimijoille.

PALM-investoinneista 1514 milj. euroa on suunniteltu kohdistuvan talonrakennusinvestointeihin, mistä korjausrakentamisen osuus on 987 milj. euroa ja uudisrakentamisen osuus 527 milj. euroa.

Yhdyskuntarakentamisen osalta kiinteän maaomaisuuden PALM-investointeihin on suunniteltu kohdistuvan yhteensä 775 milj. euroa. Näistä noin 37 milj. euroa kohdistuu maanjalostukseen (mm. pilaantuneen maan puhdistukset, johtosiirrot ja maan esirakentaminen). Uudisalueiden perusinfrastruktuurin (mm. kadut ja puistot) rakentamiseen suunnitellaan kohdistuvan 276 milj. euron investoinnit vuosina 2024–2038. Yhdyskuntarakentamisen PALM-investoinneista kehitysohjelmien osuudeksi on arvioitu 409 milj. euroa 15 vuoden aikana. Yhdyskuntarakentamisen investointien lisäksi noin 53 milj. euroa on kohdistettu maanhankintaan koko kaupungin alueella.

Uudisalueiden perusinfrastruktuurin rakentamisesta erillisiin liikennehankkeisiin on pitkän aikavälin investoinneissa arvioitu kaupungin osuudeksi 84 milj. euroa. Kaupunginhallitus on päättänyt 21.2.2022, että mikäli valtio tekee investointipäätöksen Tampereen henkilöratapihan, valtatie 9:n Tampere-Orivesi tai valtatie 12 ja kantatien 65 Vaitinaron liittymän rakentamisesta taloussuunnitelmavuosina 2022-2025, hankkeiden tarvitsema rahoitus tuodaan erikseen valtuuston päätettäväksi. Tampereen henkilöratapihahankkeeseen on kohdennettu 163 milj. euron rahoitus hallituksen budjettiriihessä.

PALM-raportin yhteydessä on esitetty peruskaupungin, liikelaitosten sekä merkittävien tytäryhtiöiden suunnitellut investoinnit vuosille 2024–2038. Alustavassa suunnitelmassa peruskaupungin ja liikelaitosten investointien osalta investointien esitetty kokonaismäärä on 3,2 mrd. euroa eli vuosittain keskimäärin 213 milj. euroa. Vuoden 2030 jälkeiselle ajalle on tässä vaiheessa vaikeaa määrittää vuotuista investointitasoa.

Kaupunginhallituksen kehittämiskokouksen lähetekeskustelun pohjalta työstetty suunnitelma tulee seuraavassa vaiheessa kaupunginhallituksen hyväksyttäväksi.

Tiedoksi

Jukka Männikkö, Anna-Maija Väänänen, Arto Vuojolainen, Matias Ansaharju, Katariina Pahkasalo, Mikko Nurminen, Teppo Rantanen, Virpi Ekholm

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

2 Khkeko 27.11.2023 PALM 2024-2038, esittelymateriaali

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

§ 478

Keskustan liikennejärjestelmäsuunnitelman tilannekatsaus (kehittämiskokousasia)

TRE:5798/08.01.02/2022

Valmistelija / lisätiedot:
Nurminen Mikko

Valmistelijan yhteystiedot

Suunnittelupäällikkö Ari Vandell, puh. 040 564 4518, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Lakiasiaainjohtaja Laura Klami, puh. 040 543 2285, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Päätös

Asia jätettiin pöydälle.

Esittelijä: Yli-Rajala Juha, Konsernijohtaja

Päätösehdotus oli

Tampereen keskustan liikenneverkkosuunnitelman etenemisen tilannekatsaus merkitään tiedoksi.

Kokouskäsitely

Kaupunginhallitus myönsi läsnäolo- ja puheoikeuden johtaja Mikko Nurmiselle, johtaja Teppo Rantaselle, suunnittelujohtaja Jukka Lindforsille, hankejohtaja Tero Tenhuselle sekä Finnpark Oy:n toimitusjohtaja Antti Marttilalle. He olivat läsnä kokouksessa asian käsittelyn aikana.

Lauri Lyly ja Matti Järvinen poistuivat kokouksesta.

Keskustelun kuluessa puheenjohtaja, pormestari Kalervo Kummola ehdotti, että asia jätetään pöydälle.

Puheenjohtaja tiedusteli pöydällepanoehdotuksensa saamaa kannatusta ja totesi sen tulleen hyväksytyksi yksimielisesti.

Aila DüNDAR-Järvinen, Sirpa Pursiainen ja Oliver Priimägi poistuivat kokouksesta tämän asian käsittelyn jälkeen.

Perustelut

Tampereen keskustan liikennejärjestelmäsuunnitelman laatiminen aloitettiin vuoden 2023 alussa. Suunnitelma liittyy kiinteästi käynnissä olevaan yleiskaavan päivitystyöhön ja liikenneverkkosuunnitelman aikataulut sovitetaan yleiskaavatyön välitavoitteisiin. Liikennejärjestelmäsuunnitelman luonnoksen on tarkoitus valmistua vuoden 2023 lopussa, jolloin suunnitelman sisältämät liikenneverkolliset ratkaisut voidaan ottaa huomioon vaiheyleiskaavan ehdotusvaiheessa. Suunnittelutilannetta esiteltiin kaupunginhallituksen kehittämiskokouksessa 29.5.2023. Tällöin esillä olivat mm. työn visio ja

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

tavoitteet. Työ on edennyt eri kulkumuotojen liikenneverkkojen periaatteiden kuvaamiseen, keskustan katujen luokitteluun sekä keskustan pysäköinnin, citylogistiikan ja huollon periaatteiden määrittelyyn.

Liikennejärjestelmätyötä on tehty liikennetoimikunnan ohjauksessa (työn ohjausryhmä). Kesän ja syksyn 2023 aikana työssä on muodostettu eri liikennemuotojen tavoiteverkot ja tarkistettu hitaan liikkumisen alueen laajuus. Syyskuussa 2023 järjestettiin työpaja ja kysely katujen tilanjaosta erityyppisillä kävelypainotteisilla keskustakaduilla. Kävelypainotteiset kadut voivat olla hyvinkin erilaisia ja niillä myös autoliikenne on sallittua kävelykatuja lukuun ottamatta. Kyselyn tuloksia voidaan hyödyntää katujen jatkosuunnittelussa. Työssä on määritelty myös pysäköinnin kokonaiskuvaa ja vaiheistusta sekä sen kytkentää keskustan katujen kehittämiseen.

Kesällä 2023 tehtiin myös valittujen referenssikohteiden (Lund, Århus ja Odense) analyysi. Vaikka kaupungit ovat erilaisia, on Tampereen keskustan kehittämisessä hyödynnettäviä asioita löydettävissä jokaisesta kohteesta.

Suunnitelman vision ja tavoitteiden pohjalta on muodostettu alustava vaikutustenarviointikehikko. Arviointiteemoina ovat tavoitteiden täyttyminen, kulkumuotokohtaiset toimenpiteet, pysäköinti, huolto ja jakelu. Lisäksi arvioidaan yritysvaikutukset sekä ihmisryhmiin kohdistuvat vaikutukset.

Keskustan liikennejärjestelmäsuunnitelman laatiminen jatkuu katujen jäsentelyn tarkemmalla suunnittelulla, vaikutusten arvioinnilla sekä raportoinnilla.

Tärkeä osa jatkotyötä on keskustan tulevien katuhankkeiden ohjelmointi huomioiden työnaikaisten haittojen hallinta. Keskustan katujen saneeraus yhteensovitetaan muiden isojen infrahankkeiden (mm. maanalainen pysäköintiverkosto, Tampereen henkilöratapiha ja raitiotien seuraavan vaiheen rakentaminen) kanssa. Liikennejärjestelmän tavoitevuosi on 2040 ja toimenpiteiden toteutus tulee jatkumaan koko 2030-luvun.

Hitaan liikkumisen alue

Keskustan liikenneverkkosuunnitelmassa on päivitetty vuonna 2019 voimaan tulleen keskustan strategisen osayleiskaavan hitaan liikkumisen alue. Itse kaavamääräys on tarkoitus pitää ennallaan, mutta sen kuvausta tullaan täsmentämään. Muutokset hitaan liikkumisen alueessa koskevat lähinnä Etelä-Puiston poistamista sekä Viinikanlahden ja Tammelan stadionin lähialueen lisäämistä hitaan liikkumisen alueeseen. Alueeseen on lisäksi tehty pieniä muita tarkistuksia.

Kävelyverkko

Hyväksytyn vision ja tavoitteiden mukaisesti keskustassa liikutaan jalankulkijoiden ehdoilla. Kävelyn pääverkko muodostuu kävelyn

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

pääreiteistä, kävelypainotteisista kaduista (ydinkeskustassa) sekä ratikka- ja joukkoliikennepainotteisista kaduista. Kävelyn pääreitit parantavat keskustan saavutettavuutta kävellen sekä yhdistävät keskustan tärkeimmät kohteet kuten joukkoliikenteen terminaalit, ratikkapysäkit, keskeisimmät julkiset palvelut, merkittävät kaupalliset ja matkailulliset kohteet sekä virkistyskohteet. Kävelyn pääverkko tarjoaa laadukkaan kävelykokemuksen.

Kävelyverkon kehittämisessä priorisoidaan pääreittejä. Niiden houkuttelevuus, sujuvuus, esteettömyys, turvallisuus ja viihtyisyys huomioidaan mm. ennustettuun käyttäjämäärään nähden riittävillä tilavarauksilla, reitin jatkuvuudella, opastuksella, oleskelumahdollisuuksilla, laadukkailla yksityiskohdilla, suojaa ja viihtyisyyttä tarjoavalla katuvihreällä ja korkeatasoisella talvihoidolla.

Pyöräliikenneverkko

Tavoitteiden mukaisesti keskustan kohteet ja palvelut ovat saavutettavissa pyörällä ja mikromoottorilla. Tampereella pyöräliikenteen pääreitit on jaoteltu seudullisiin pääreitteihin, alueellisiin pääreitteihin sekä täydentäviin alemman verkon alue- ja lähireitteihin. Jatkossa selvitetään vielä Satamakadun ja Kuninkaankadun roolia osana alueellisia pääreittejä.

Pyöräilyn pääreitit parantavat keskustan saavutettavuutta pyörällä, kytkevät keskustan pyöräliikenteen ympäröivään pyöräliikenneverkkoon sekä mahdollistavat sujuvan ja houkuttelevan pyöräilyn keskustassa. Pyöräily erotetaan rakenteellisesti jalankulusta ja tarvittaessa myös autoliikenteestä. Pyöräliikenneverkon kehittämisessä priorisoidaan pääreittejä. Niiden houkuttelevuutta, jatkuvuutta, sujuvuutta, turvallisuutta ja viihtyisyyttä sekä kunnossapitoa parannetaan huomioiden nykyiset ja ennustetut käyttäjämäärät.

Keskustan pyöräilyverkko muodostuu pääreittien pyöräteiden lisäksi keskustan katuverkosta. Keskustan kaduilla alhaiset ajonopeudet ja vähäiset liikennemäärät mahdollistavat turvallisen ja houkuttelevan ajoratapyöräilyn ja -sähköpotkulautailun erillään jalankulusta.

Autoliikenneverkko

Tavoitteiden mukaisesti autoliikenteen sujuvuus edellyttää uudenlaista ajattelua. Tässä oleellista on kestävien kulkutapojen käytön lisääntymisen ruuhkia helpottava vaikutus sekä keskustan ohittavan liikenteen ohjaaminen valtakunnallisille pääväylille sekä Ratapihankadulle. Keskustaan saapuvan autoliikenteen osalta keskeisessä asemassa on maanalaisen pysäköintiverkoston toteuttaminen.

Autoliikenteen verkko muodostuu keskustassa autokehästä ja niille johtavista pääkaduista sekä autokehän sisäpuolisista kaduista (kävelypainotteiset kadut, korttelikadut sekä ratikka- tai joukkoliikennepainotteiset kadut).

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Autokehällä ajoneuvoliikenteellinen toimivuus on turvattava kaikessa suunnittelussa ja rakentamisessa. Yhteydet maanalaiseen pysäköintiin rakennetaan kehän yhteyteen tai sen välittömään läheisyyteen. Nopeusrajoitus om enintään 40 km/h. Autokehän muodostavat kadut ovat myös joukkoliikenteen laatukäytäviä. Autokehä on yleensä myös pyöräliikenteen pääverkon osa eli erilliset pyörätiet ovat tarpeen. Autokehän kanssa risteävät kävelyreitit edellyttävät turvallisia risteysjärjestelyjä.

Korttelikatu on nykytilan kaltainen perinteisen liikenteellisen tilanjaon katu, jossa on korkeat reunakivet ja sillä voi olla pysäköintiä ajoradan tasossa. Korttelikatuja pitkin ajetaan autokehältä maanalaiseen pysäköintilaitokseen.

Kävelykatu on kävelylle tarkoitettu katu, jossa on tilaa oleskelulle ja erilaisille toiminnoille. Kävelykaduilla huoltoajo on sallittu, mutta pelisääntöjä mm. keston, ajankohdan ja sijainnin osalta on selkiytettävä. Pyöräliikenne on mahdollista, mutta sille ei voi osoittaa omaa tilaa eikä pää- tai aluereittiä siksi linjata kävelykadulle.

Kävelypainotteinen katu on autokehän sisäpuolinen katu, jolla nopeustaso on alhainen (20 km/h). Kävelypainotteisia katuja on erilaisia. Kävelypainotteinen katu voi olla ajoradaltaan kavennettu matalalla reunakivellä muusta katualueesta eroteltu katu, pihakatu, pyöräkatu tai viherkatu. Kävelypainotteisten katujen suunnitteluratkaisut täsmentyvät yleissuunnitteluvaiheessa. Kävelypainotteisilla kaduilla pyöräliikenne käyttää ajorataa tai pääreitillä pyörätietä tai -kaistaa. Kävelypainotteisilla kaduilla on leveät jalkakäytävät molemmin puolin katua. Terassitoimintoja ja oleskelua mahtuu jalkakäytävälle tai leveille joustoalueille. Kävelijän on helppoa ylittää ajorata missä vain. Kävelypainotteisilla kaduilla on jakelulle omat lastauspaikat ja mahdollisesti rajoituksia lastauksen kestolle. Kävelypainotteisilla kaduilla on lyhytkestoista pysäköintiä progressiivisesti hinnoiteltuna. Erityistapauksena on pelastusliikenteen huomiointi Aleksanterinkadulla. Kävelypainotteinen katu voi olla myös pyöräkatu. Pyöräkatu on pyöräliikenteelle tarkoitettu katu, jolla autojen on sopeutettava vauhtinsa pyöräilyn nopeuteen ja pyöräilijöille on annettava esteetön kulku.

Joukkoliikennepainotteinen katu tai ratikkakatu on katu, jolla on joukkoliikenteen laatukäytävä ja autoilu on rajoitetusti sallittu, nopeustaso on alhainen (20 km/h). Pyöräliikenne käyttää tällä katutyypillä pyörätietä tai -kaistaa. Kadulla on leveät jalkakäytävät molemmin puolin katua ja erillisiä huolto-/lastauspaikkoja, joilla on mahdollisesti rajoituksia lastauksen kestolle. Kadulla ei ole pysäköintiä.

Autoliikenneverkon muutokset painottuvat isojen pysäköintilaitosten saavutettavuuden varmistamiseen. Keskustaan saapuva autoliikenne ohjataan rakenteelliseen pysäköintiin sijoittamalla pysäköintilaitosten sisäänajot liikenteellisesti suotuisiin paikkoihin keskustan autokehän yhteyteen tai merkittävien sisääntuloväylien varrelle. Autokehän tehtävänä on välittää keskustaan tuleva autoliikenne sujuvasti

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

pysäköintilaitoksiin. Autokehän sisäpuoliset kadut palvelevat ensisijaisesti asiointia ja kiinteistöille ajoa. Näiden katujen houkuttelevuutta läpiajioon pyritään vähentämään mm. rakenteellisin keinoin.

Katukehää on laajennettu itäosaltaan käsittämään myös Ratapihankadun, jonka merkitys osana pysäköintikehää on merkittävä. Rautatienkatu säilyy myös osana keskustan katukehää. Kaksiosainen autokehä mahdollistaa liikennöinnin keskustan itäpuolella asemakeskuksen kehittyessä ja joukkoliikenteen, kävelyn ja pyöräliikenteen lisääntyessä Rautatienkadulla sekä Areenan tapahtumien aikana.

Ratapihankatu toimii jatkossakin idän suunnasta ensisijaisena yhteytenä maanalaiseen pysäköintiin ja lännen suunnastakin suositeltavana yhteytenä, kunnes Rantaväylän tunnelista toteutetaan sisäänajo maanalaiseen pysäköintiverkoston.

Autoliikenneverkon osalta lisäselvityksiä vaativat vielä Kunkun parkin ensimmäisen vaiheen ajoyhteys Hämeenpuistosta sekä Hatanpään valtatie ja Tampereen valtatie liittymän järjestelyt. Jälkimmäinen liittyy kiinteästi Pirkkalan suunnan raitiotien suunnitteluun ja Hatanpään valtatie Vuolteenkadun ja Tampereen valtatie välisen osuuden raitiotien toteuttamisratkaisuun. Autoliikenneverkossa on tämä osuus Hatanpään valtatiestä merkitty joukkoliikennepainotteiseksi kaduksi. Jatkosuunnittelussa tarkentuvat raitiotien tilavaatimukset ja tilan riittäminen muulle liikenteelle.

Joukkoliikenneverkko

Tavoitteiden mukaisesti Tampereen keskusta on seudullisen joukkoliikennejärjestelmän sydän. Keskustan joukkoliikenneverkko muodostuu raitiotieverkoston sekä bussiliikenteen runkolinjoista, paikallis- ja kaukoliikenteen linjoista ja junarataverkosta (alueellinen ja valtakunnallinen junaliikenne). Lisäksi joukkoliikenneverkkoon kuuluvat pysäkit, vaihtopysäkit sekä useat eri kulkumuodot yhdistävät terminaalit.

Seudullisen raitiotie- ja alueellisen lähijunajärjestelmän kasvun myötä merkittävä osa bussiliikenteestä sekä muusta liityntäliikenteestä kytkeytyy raideliikenteeseen jo keskustan ulkopuolella sujuvoittaen osaltaan joukkoliikenteen liikennöintiä keskustassa. Ydinkeskustassa raitiotie ja bussien runkolinjat muodostavat joukkoliikennelinjaston ytimen, jota muut bussilinjat täydentävät. Bussien runkolinja on läntisessä keskustassa yhtenevä raitiotien kanssa siirtyen kosken itäpuolella Hatanpään valtatie kautta Kalevantielle.

Keskusta-alueella on viisi merkittävää vaihtopysäkkiä: Tuulensuu, Koskipuisto, Matkakeskus, Tulli ja Sorin aukio. Mahdolliset bussiterminaalit sijaitsevat Pyynikintorilla, Keskustorilla ja linja-autoasemalla. Bussiterminaalien sijainnit tarkentuvat jatkosuunnittelussa. Rautatieaseman yhteyteen kehittyvä kaikki liikennemuodot yhdistävä matkakeskus (Asemakeskus), niin sanottu

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

multimodaalihuvi, kytkee Tampereen keskustan valtakunnalliseen ja kansainväliseen liikenteeseen. Linja-autoasema säilyy kaukoliikenteen terminaalina toistaiseksi.

Keskustan pysäköinti, citylogistiikka ja huolto

Tavoitteiden mukaan keskustan pysäköintiä hallitaan kokonaisvaltaisesti. Keskustan pysäköintijärjestelmä koostuu kiinteistöjen pysäköinnistä, julkisesta rakenteellisesta pysäköinnistä (pysäköintitalot ja maanalainen pysäköintiverkosto) sekä katujen varsille sijoittuvasta lyhytaikaisesta asiointipysäköinnistä ja kuormauspaikoista.

Kasvavan kaupungin ja kaupunkiseudun pysäköintitarve hallitaan liikkumisen muutoksilla ja pysäköinnin tehostamisen keinoilla, joilla autopaikkojen kokonaistarve keskustassa saadaan säilymään nykyisen suuruisena. Keskustan maanalaista pysäköintiverkostoa laajennetaan vaiheittain. Pysäköinnin kärkihankkeita ovat P-Hämpin laajennus sekä Kunkun parkin toteuttaminen ja laajentaminen.

Maanalaisen pysäköinnin kehittäminen mahdollistaa keskustan täydennysrakentamisen ja katujen tavoitteiden mukaisen kehittämisen. Pysäköintipaikkojen siirtyessä maan alle, voidaan kadunvarsipysäköinnistä vapautuvaa tilaa hyödyntää oleskeluun, kaupunkivihreään tai pyörä- ja mikroliikennepysäköintiin.

Kadunvarsipysäköintiä tarjotaan jatkossakin lyhytaikaiseen asiointiin. Paikkojen riittävyys ja nopea kierto varmistetaan progressiivisella hinnoittelulla.

Valtaosa keskustan logistiikasta tapahtuu jatkossakin kaduilla ja tonteilla, mutta myös maanalaista pysäköintiverkostoa hyödynnetään citylogistiikkaan ja huoltoon. Kaduille toteutetaan riittävä määrä kuormauspaikkoja (vähintään 1 paikka/kortteliväli).

Älypalveluita hyödynnetään pysäköintipaikkojen käytön seurannassa, opastuksessa, pysäköinnin hinnoittelussa ja maksamisessa sekä kuormauspaikkojen hallinnassa.

Tiedoksi

Ari Vandell, Jukka Lindfors, Mikko Nurminen, liikennetoimikunta

Liitteet

1 Kh 27.11.2023 Keskustan liikennejärjestelmäsuunnitelman esittelymateriaali

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Kaupunginhallitus, § 479, 27.11.2023

Kaupunginhallitus, § 343, 21.08.2023

Kaupunginhallitus, § 352, 28.08.2023

§ 479

Tampereen kaupunkiseudun rakennesuunnitelma 2040+

TRE:2362/00.01.07/2023

Kaupunginhallitus, 27.11.2023, § 479

Valmistelija / lisätiedot:
Nurminen Mikko

Valmistelijan yhteystiedot

Johtaja Mikko Nurminen, puh. 040 801 2665, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Lakiasiaintoimiston johtaja Laura Klami, puh. 040 543 2285, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Yli-Rajala Juha, Konsernijohtaja

Päätösehdotus oli

Esitetään valtuuston päätettäväksi:

Tampereen kaupunkiseudun rakennesuunnitelman 2040+ ehdotus (päiväty 25.10.2023) hyväksytään.

Perustelut

Tampereen kaupunkiseudun valtuustot ovat hyväksyneet kaupunkiseudulle rakennesuunnitelmat vuosina 2010 ja 2014. Rakennesuunnitelman päivitystyö on käynnistynyt 27.4.2022 seutuhallituksen päätöksellä. Rakennesuunnitelma 2040+ pohjautuu uuteen seutustrategiaan Vehreä metropolimme 2040. Seutuhallitus hyväksyi 25.10.2023 rakennesuunnitelman 2040+ ehdotuksen ja on lähettänyt sen kuntiin hyväksyttäväksi.

Rakennesuunnitelmalla linjataan kaupunkiseudun yhdyskuntarakenteen ratkaisuja yli kuntarajojen seudullista elinvoimaa korostaen. Suunnitelman runkona on seudullisesti merkittävä maankäyttö ja siihen kytkeytyvä liikennejärjestelmä. Poliittisena tahdonilmauksena suunnitelma vahvistaa kuntien sitoutumista omalla kaavoituksellaan seudulla tavoiteltuun kehitykseen. Rakennesuunnitelma on myös kaupunkiseudun viesti maakunnalliseen suunnitteluun ja se tukee seudun ja valtion välistä MAL-neuvottelumenettelyä.

Tampereen kaupunginhallitus antoi lausunnon rakennesuunnitelman luonnoksesta 28.8.2023. Tampereen lausunnossa todetaan, että

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Rakennesuunnitelma 2040+ vastaa sille asetettuja tavoitteita ja on sisällöltään saman suuntainen Tampereen kaupunkistrategian ja erillisohjelmien sekä maankäytön ja liikennejärjestelmän kehittämistavoitteiden kanssa. Tampereen kannalta on tärkeää, että rakennesuunnitelman päivitys perustuu aikaisempien rakennesuunnitelmien valintaan suunnata kasvu keskustoihin ja joukkoliikennejärjestelmän äärelle ja kohdistaa huomio nyt tehtävässä päivityksessä yhdyskuntarakenteen laatutekijöiden ja elinkeinojen tukemiseen. Kaupunginhallitus painotti lausunnossa erityisesti lähijunaliikenteen nopeaa kehittämistä merkittävänä osana seudullista joukkoliikennejärjestelmää, rataverkon kehittämistä ylipäänsä sekä Tampereen henkilöratapihan uudistamista.

Rakennesuunnitelma 2040+ luonnoksesta pyydettiin lausuntoja kaupunkiseudun kunnilta, viranomaisilta ja kehittäjäorganisaatioilta kesän 2023 aikana. Lausunnoissa rakennesuunnitelman tavoitteita pidettiin perusteltuina, ja niiden toimeenpanoon saatettiin yleisesti sitoutua ja suunnitelman kokonaisvaltaisuutta pidettiin myös yleisellä tasolla onnistuneena. Kannanotoissa nousi esille seudun viherrakenteen turvaaminen kasvun alueilla, lähijunaliikenteen kehittäminen seudulla sekä maakuntakaavan mukaisuus ja tarve sen uudistamiseen. Lausunnoissa esitettiin vain vähän konkreettisia muutosehdotuksia tai vaatimuksia liittyen rakennesuunnitelman sisältöihin.

Seutuhallitus käsitteli lausunnot, hyväksyi lausuntovastineet ja tehdyt korjaukset raportin selostustekstiin ja kartoille kokouksessaan 25.10.2023.

Suunnitelmaan tehdyt tarkistukset huomioivat tarkoituksenmukaisella tavalla Tampereen kaupunginhallituksen ja muun lausuntopalautteen. Joukkoliikennejärjestelmää ja lähijunaliikennettä koskevia tavoitteita on tarkennettu kartoille ja raporttiin, myös kaupunkiseudun viherrakenteen jatkuvuus on sisällytetty osaksi laajenevien maankäyttöalueiden tavoitetta rakennesuunnitelman luonnosvaihetta selkeämmin.

Tiedoksi

kirjaamo@tampereseutu.fi, Mikko Nurminen, Matti Helimo, Lauri Savisaari, Jukka Lindfors, Kari Kankaala, Mika Periviita, Virpi Ekholm, Auli Heinävä, Ari Vandell, Pia Hastio, Elina Karppinen, Marika Viinanen

Liitteet

- 1 Kh 27.11.2023 Rakennesuunnitelma 2040+ ehdotus final
- 2 Kh 27.11.2023 Rakennesuunnitelma 2040+ esittelydiat
- 3 Kh 27.11.2023 Tampereen kaupunkiseudun seutuhallituksen pöytäkirjanote 25.10.2023 § 115
- 4 Kh 27.11.2023 Kuntien lausunnot rakennesuunnitelman 2040+ luonnoksesta
- 5 Kh 27.11.2023 Viranomaiset, lausunnot rakennesuunnitelmaluonnoksesta 2040+
- 6 Kh 27.11.2023 Muut sidosryhmät, lausunnot rakennesuunnitelman 2040+ luonnokseen

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

7 Kh 27.11.2023 Lausuntovastineet

Kaupunginhallitus, 21.08.2023, § 343

Valmistelijat / lisätiedot:
Nurminen Mikko

Päätös

Asia jätettiin pöydälle.
Esittelijä: Yli-Rajala Juha, Konsernijohtaja

Päätösehdotus oli

Tampereen kaupunkiseudun rakennesuunnitelma 2040+ luonnoksesta annetaan liitteen mukainen Tampereen kaupungin lausunto.

Perustelut

Tampereen kaupunkiseudun valtuustot ovat hyväksyneet kaupunkiseudulle rakennesuunnitelmat vuosina 2010 ja 2014. Rakennesuunnitelman päivitystyö on käynnistynyt 27.4.2022 seutuhallituksen päätöksellä. Rakennesuunnitelma 2040+ pohjautuu uuteen seutustrategiaan Vehreä metropolimme 2040.

Rakennesuunnitelmalla linjataan kaupunkiseudun yhdyskuntarakenteen ratkaisuja yli kuntarajojen seudullista elinvoimaa korostaen. Suunnitelman runkona on seudullisesti merkittävä maankäyttö ja siihen kytkeytyvä liikennejärjestelmä. Poliittisena tahdonilmauksena suunnitelman tarkoitus on vahvistaa kuntien sitoutumista omalla kaavoituksellaan seudulliseen kehitykseen. Rakennesuunnitelma on myös kaupunkiseudun viesti maakunnalliseen suunnitteluun. Rakennesuunnitelmalla tuetaan lisäksi seudun ja valtion välistä MAL-neuvottelumenettelyä.

Tampereen kaupungin lausunto rakentuu lausuntopyynnössä esitettyihin kysymyksiin ratkaisun vaikutuksista seudun kilpailukykyyn ja elinvoimaan, kestävyystavoitteisiin sekä suunnitelman painopisteiden - vehreys, asuinalueiden eriytymisen ehkäisy, kestävä liikkuminen ja elinkeinojen kehittyminen - vaikutuksista seudun tulevaisuuteen. Lisäksi lausuntopyynnössä kysytään, miten suunnitelman toimeenpanoa tulisi priorisoida ja miten suunnitelma huomioidaan kunnan toiminnassa sekä pyydetään nostamaan esiin muita huomioita. Lausuntoa ovat valmistelleet Kaupunkiympäristön palvelualueelta kaupunkiympäristön suunnittelun, kestävän kaupungin ja joukkoliikenteen palveluryhmien viranhaltijat sekä Elinvoiman ja kilpailukykyyn palvelualueelta kiinteistöt, tilat ja asuntopolitiikka -palveluryhmän viranhaltijat.

Kokonaisuutena Rakennesuunnitelma 2040+ luonnoksesta lausunnossa todetaan, että suunnitelma vastaa hyvin sille asetettuihin tavoitteisiin ja on sisällöltään saman suuntainen Tampereen kaupunkistrategian ja erillisohjelmien sekä maankäytön ja liikennejärjestelmän kehittämistavoitteiden kanssa. Tampereen kannalta on tärkeää, että rakennesuunnitelman päivitys perustuu aikaisempien

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

rakennesuunnitelmien valintaan suunnata kasvu keskustoihin ja joukkoliikennejärjestelmän äärelle ja kohdistaa huomio nyt tehtävässä päivityksessä yhdyskuntarakenteen laatutekijöiden ja elinkeinojen tukemiseen. Hidastuvan kasvun suuntaaminen kestävästi olemassa olevaan rakenteeseen tarkoittaa, että kasvua ei riitä kaikkialle. Rakennesuunnitelman realistinen koko seudun väestösuunnite antaa hyvän pohjan muun muassa tulevan MAL-sopimuksen asuntotuotantotavoitteille ja joukkoliikenneinvestoinneille.

Kaupunkiseudun tulevaisuuden kannalta on keskeistä, että rakennesuunnitelmassa varaudutaan uusien elinkeinotoimijoiden sijoittumiseen osoittamalla seudullisesti merkittäviä kehitettäviä työpaikkatoimintojen alueita kaikkiin suuntiin ydinkaupunkiseudun ympärille. Perinteisen tuotantotoiminnan lisäksi uusia elinkeinoalueita tarvitaan kasvavan tavaralogistiikan ja kehittyvän puhtaan energiateollisuuden toiminnolle. Eteläinen uusi elinkeinoalue, joka on jo nykyisessä rakennesuunnitelmassa ja maakuntakaavassa, ja siihen liittyvät valtakunnalliset liikennejärjestelmäratkaisut ovat seudun, mutta myös Tampereen maankäytön tulevalle kehitykselle tärkeä kokonaisuus, mahdollistaen muun muassa järjestelyratapihan siirron tulevaisuudessa. Alue mahdollistaa uusia investointeja ja nykyisten yritysalueiden kehittämisen tiiviimpään maankäyttöön tilaa vaativien ja kasvua tavoittelevien toimijoiden siirtyessä pois taajaman ydinalueilta. Tampereen osalta kantakaupungin kasvu viime vuosikymmeninä on perustunut teollisuudelta vapautuneiden alueiden uudistumiseen ja täydentymiseen, ja kehityksen jatkumiseen on varauduttu voimassa olevassa yleiskaavassa.

Kaupungin lausunto rakennesuunnitelman luonnoksesta on liitteenä.

Tiedoksi

kirjaamo@tampereenseutu.fi, Mikko Nurminen, Matti Helimo, Lauri Savisaari, Jukka Lindfors, Kari Kankaala, Mika Periviita, Virpi Ekholm, Auli Heinävä, Ari Vandell, Pia Hastio, Elina Karppinen, Marika Viinanen

Kokouskäsittely

Kaupunginhallitus myönsi läsnäolo- ja puheoikeuden johtaja Mikko Nurmiselle, suunnittelujohtaja Jukka Lindforsille ja yleiskaavapäällikkö Pia Hastiolle. He olivat asiantuntijoina läsnä kokouksessa asian käsittelyn aikana ja poistuivat ennen päätöksentekoa.

Ilmari Nurminen ja Ilkka Sasi poistuivat kokouksesta.

Asian käsittelyn kuluessa Jaakko Stenhäll esitti, että asia jätetään pöydälle. Lauri Lyly kannatti ehdotusta.

Puheenjohtaja totesi Stenhällin pöydällepanoehdotuksen tulleen hyväksytyksi yksimielisesti.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Valmistelijat / lisätiedot:

Nurminen Mikko

Päätös

Tampereen kaupunkiseudun rakennesuunnitelma 2040+ luonnoksesta annetaan 28.8.2023 päivitetty liitteen mukainen Tampereen kaupungin lausunto.

Esittelijä: Yli-Rajala Juha, Konsernijohtaja

Päätösehdotus oli

Tampereen kaupunkiseudun rakennesuunnitelma 2040+ luonnoksesta annetaan liitteen mukainen Tampereen kaupungin lausunto.

Perustelut

Asia jäi pöydälle 21.8.2023.

Esittelijä uudisti päätösehdotuksensa.

Tiedoksi

kirjaamo@tampereseutu.fi, Mikko Nurminen, Matti Helimo, Lauri Savisaari, Jukka Lindfors, Kari Kankaala, Mika Periviita, Virpi Ekholm, Auli Heinävä, Ari Vandell, Pia Hastio, Elina Karppinen, Marika Viinanen

Kokouskäsitely

Kaupunginhallitus myönsi läsnäolo- ja puheoikeuden johtaja Mikko Nurmiselle. Hän oli läsnä kokouksessa asian käsittelyn aikana ja poistui ennen päätöksentekoa.

Asian esittelijä konsernijohtaja Juha Yli-Rajala muutti esityslistalla ollutta lausuntoluonnosta. Muutokset ja päivitetty lausunto liitetään pöytäkirjalle.

Puheenjohtaja totesi näin päivitetyn lausunnon olevan päätöksenteon pohjana.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

§ 480

Lautakuntien ja jaostojen ym. sekä viranhaltijoiden ym. päätösten otto-oikeus

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Yli-Rajala Juha, Konsernijohtaja

Päätösehdotus oli

Pöytäkirjoista ilmeneviä päätöksiä ei oteta kaupunginhallituksen käsiteltäväksi.

Perustelut

Kaupunginhallitukselle on saapunut seuraavat pöytäkirjat:

- elinvoima- ja osaamislautakunnan 22.11.2023
- yhdyskuntalautakunnan 21.11.2023
- yhdyskuntalautakunnan ympäristö- ja rakennusjaoston 14.11.2023 pöytäkirja, johon kaupunginhallituksella on otto-oikeus ainoastaan kuntalain nojalla tehtäviin päätöksiin
- Sara Hildenin taidemuseon johtokunnan 16.11.2023
- tiedeapurahatoimikunnan 9.11.2023

sekä seuraavat viranhaltijapäätökset:

(julkiset päätökset liitteinen: <https://tampere.cloudnc.fi/fi-FI/Viranhaltijat>)

Apulaispormestari, kasvatus- ja opetuslautakunta sekä kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta (2023-2025)

§ 3 Tampereen kaupungin lausunto Laatusuositukseen aktiivisen ja toimintakykyisen ikääntymisen ja kestävien palvelujen turvaamiseksi 2024-2027, 16.11.2023

Hankejohtaja

§ 73 Kulttuurikehän ideasuunnittelun hankinta, 20.11.2023

Johtaja, ammatillinen koulutus

§ 211 Päätoimisen tuntiopettajan ottaminen Tredun Kalevan kampukseen 8.1.2024 alkaen, 20.11.2023

§ 212 Päätoimisen vakituisen tuntiopettajan (fysioterapia) ottaminen Tampereen seudun ammattiopisto Tredun Pyynikin kampukselle 8.1.2024 alkaen, 20.11.2023

§ 213 Päätoimisen vakituisen tuntiopettajan (yhteiskuntatieteelliset aineet) ottaminen Tampereen seudun ammattiopisto Tredun Pyynikin kampukselle 8.1.2024 alkaen, 20.11.2023

§ 214 Päätoimisen vakituisen tuntiopettajan (hoitotyö) ottaminen Tampereen seudun ammattiopisto Tredun Pyynikin kampukselle 8.1.2024 alkaen, 21.11.2023

§ 217 Päätoimisen tuntiopettajan ottaminen Tredun Hervannan kampukseen 1.1.2024 alkaen, 23.11.2023

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Johtaja, elinvoiman ja kilpailukyvyn palvelualue

§ 144 Vuoden 2023 Itsenäisyyspäivän juhlan turvallisuuspalveluiden pienhankinta, 23.11.2023

§ 143 Tampereen kaupungin osallistuminen Government Tomorrow Forum - tutkimus- ja tapahtumayhteistyöhön sekä yhteistyösopimuksen hyväksyminen, 20.11.2023

Johtaja, kaupunkiympäristön palvelualue

§ 111 Paltsunaukion rakennusurakan hankinta, 20.11.2023

§ 112 Lamminkorvenpuiston esirakentaminen, optiourakka, 20.11.2023

Johtaja, sivistyspalvelujen palvelualue

§ 90 Muutoksen tekeminen liikunta- ja nuorisopalvelujen vuoden 2023 vuosisuunnitelmaan, 20.11.2023

§ 91 Sivistyspalvelujen palvelualueen toimintasäntö 1.12.2023 alkaen, 21.11.2023

§ 92 Palvelujohtajien varahenkilöiden nimeäminen sivistyspalvelujen palvelualueella 1.12.2023 alkaen, 21.11.2023

Konsernijohtaja

§ 187 Tampereen Vesi Oy:n velkakirjojen ja yleispanntaussitoumuksen hyväksyminen, 23.11.2023

Koulutusjohtaja, Pyynikin kampus

§ 13 Päätoimisen määräaikaisen tuntiopettajan (matkailu) ottaminen Tampereen seudun ammattiopisto Tredun Pyynikin kampukselle 1.1. - 31.12.2024 väliselle ajalle, 21.11.2023

Pormestari

§ 168 Vieraanvaraisuuden osoittaminen Tampereen seudun työväenopistolle 12.1.2024, 22.11.2023

§ 169 Vieraanvaraisuuden osoittaminen Suomen Maallikkotuomarit ry:lle 23.3.2024, 22.11.2023

§ 170 Vieraanvaraisuuden osoittaminen Rakennusinsinöörit ja -arkkitehdit RIA ry:lle 1.8.2025, 22.11.2023

§ 171 Vieraanvaraisuuden osoittaminen Tampereen Reserviupseerit ry:lle 12.10.2024, 22.11.2023

§ 172 Vieraanvaraisuuden osoittaminen Nato-laadunvarmistuskongressin vieraille 12.6.2024, 22.11.2023

Talusojohtaja

§ 12 Tampereen kaupungin tililuettelo ja tilien kirjausohjeet 1.1.2024 alkaen, 23.11.2023

Tietohallintojohtaja

§ 116 Nuorisopassi-sopimuksen siirtäminen tietohallintoyksikölle Tampere Junior -kehitysohjelmalta, 16.11.2023

§ 117 Museosiirin palvelinten Azure-siirtoon liittyvien järjestelmätöiden tilaus Profium Oy:ltä, 16.11.2023

§ 121 IT-tutkimus- ja analytikkopalvelun hankinta Kuntien Tiera Oy:ltä, 22.11.2023

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

§ 481

Tiedoksi merkittävät asiat

TRE:8746/00.01.03/2022

Päätös

Merkittiin tiedoksi.

Päätösehdotus oli

Merkitään tiedoksi.

Perustelut

1) Pirkanmaan liitto on toimittanut Pirkanmaan maakuntavaltuuston kokouksen 27.11.2023 esityslistan (TRE:151/00.03.01/2023). Esityslistat ja pöytäkirjat ovat luettavissa kokonaisuudessaan internetissä osoitteessa <http://pirkanmaajulkaisu.ktweb.fi/>

2) Tampereen kaupunkiseudun kuntayhtymä on toimittanut Tampereen kaupunkiseudun seutuhallituksen kokouksen 29.11.2023 esityslistan ja (TRE:403/00.03.01/2023). Esityslistat ja pöytäkirjat ovat luettavissa kokonaisuudessaan internetissä osoitteesta <https://tampereenseutu.fi/seutuyhteistyö/seutuhallitus/>

3) Lautakuntiin menossa olevia asioita:

- kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 29.11.2023

Liitteet

1 Maakuntavaltuuston asialista 27.11.2023

2 Seutuhallituksen asialista 29.11.2023

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Muutoksenhakukielto

§472, §473, §474, §475, §476, §477, §478, §479, §480, §481

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta tai kunnallisvalitusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee:

-vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (KuntaL 136 §)

-virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista ja viranhaltija on jäsenenä viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa (KVhl 50 § 2 mom.)

-etuusto-oikeuden käyttämättä jättämistä (EtuostoL 22 §)